

ELŐSZÓ

A szótár célja és jellege

A *Magyar–angol műszaki kisszótár* célja, hogy tájékoztassa az érdeklődőt a magyar műszaki nyelv alapvető szakszavainak, szakkifejezéseinek angol megfelelőiről.

A szótár megadja a „klasszikus” műszaki területeken – mint pl. *áramlás-tan, autóipar, bányászat, építőipar, forgácsolás, gépipar, földmunkálatok, gépészet, hegesztés, kohászat, nyomdaipar, öntészet és szilárdságtan* – használatos magyar szakszavak, szakkifejezések, terminusok angol megfelelőit.

A *Magyar–angol műszaki kisszótár* 5400 magyar műszaki szakszó, szakkifejezés angol megfelelőjét adja meg a magyar terminusok ábécérendjében.

Ugyanakkor a szótár 113 „szóbokrot” is tartalmaz.

A szócikkek felépítése

A szócikkek élén a vastagon szedett magyar címszó áll. Ez lehet egyetlen szó, vagy több szóba írt kifejezés. Amennyiben szükséges, a címszó után annak szakterületi minősítése áll. Ezt követi a magyar címszó angol megfelelője, azaz ekvivalense normál betűtípussal szedve. Amennyiben a magyar címszónak több angol ekvivalens is megfeleltethető, úgy az angol szakszavakat vessző választja el egymástól. Példa a szótár szócikkeire:

barázdál [gépél] chamfer, groove

harántgyalu shaper

megmunkált élű varrat [gépél] bevel weld

nyíróerő [áramltan; szilt] shear force

rosta screen, sieve

rugós alátét [gépél] spring lock washer, spring washer

A szakterületi minősítések

A *Magyar–angol műszaki kisszótár* magyar címszavai mellett gyakran szakterületi minősítés áll. Ez jól eligazítja a szótár használóját, hogy az adott címszó mely szakterületen használatos. Amennyiben egy műszaki terminus több szakterületi minősítéssel van ellátva, azok pontosvesszővel (;) elválasztva követik egymást. A műszaki minősítések szögletes zárólejtben, kisebb betűvel, dőlten szedve állnak. Összesen 3200 címszó mellett áll szakmai minősítés. A szótár az alábbi 35 műszaki területről vett címszavakat látja el minősítéssel. A táblázatban feltüntettük, hogy az egyes szakterületekről hány címszó található a szótárban.

1. <i>áramt</i>	<i>áramlástan</i>	316
2. <i>autó</i>	<i>autó, autóipar</i>	593
3. <i>bány</i>	<i>bányászat</i>	96
4. <i>egyeng</i>	<i>egyengetés</i>	26
5. <i>eltech</i>	<i>elektrotechnika</i>	31
6. <i>épany</i>	<i>építőanyag</i>	42
7. <i>építőip</i>	<i>építőipar</i>	9
8. <i>épmech</i>	<i>épületmechanika</i>	13
9. <i>eszterg</i>	<i>esztergálás</i>	86
10. <i>faip</i>	<i>faipar</i>	6
11. <i>félvez</i>	<i>félvezetőipar</i>	13
12. <i>filmgy</i>	<i>filmgyártás</i>	10
13. <i>forg</i>	<i>forgácsolás</i>	70
14. <i>földm</i>	<i>földmunka</i>	56
15. <i>furatmegm</i>	<i>furatmegmunkálás</i>	55
16. <i>gépél</i>	<i>gépelem</i>	389
17. <i>hajt</i>	<i>hajtás</i>	166
18. <i>hegeszt</i>	<i>hegesztés</i>	123
19. <i>hidraul</i>	<i>hidraulika</i>	14
20. <i>hőkez</i>	<i>hőkezelés</i>	35
21. <i>koh</i>	<i>kohászat</i>	124
22. <i>kovács</i>	<i>kovácsolás</i>	153
23. <i>köször</i>	<i>köszörülés</i>	21
24. <i>közlek</i>	<i>közlekedés</i>	39
25. <i>marás</i>	<i>marás</i>	48

26. <i>mech</i>	<i>mechanika</i>	40
27. <i>mértech</i>	<i>méréstechnika</i>	28
28. <i>motor</i>	<i>motor, hajtás</i>	16
29. <i>műany</i>	<i>műanyagipar</i>	19
30. <i>műrajz</i>	<i>műszaki rajz</i>	2
31. <i>nyomda</i>	<i>nyomdatechnika</i>	39
32. <i>önt</i>	<i>öntészet, öntöttvas</i>	399
33. <i>papírip</i>	<i>papíripár</i>	13
34. <i>sziltan</i>	<i>szilárdságtan</i>	108
35. <i>vizgép</i>	<i>vizgépészet</i>	12

A szótár szóbokrai

A *Magyar–angol műszaki kisszótár* azon kívül, hogy 5400 magyar műszaki terminusnak megadja angol ekvivalensét, tartalmaz 113 „szóbokrot” is. Ezeknek a szóbokrokknak az élén egy-egy gyakran használt magyar műszaki terminus áll, a szóbokrokban pedig olyan több szóból álló műszaki kifejezések találhatók angol megfelelőikkel, melyeknek utótagja megegyezik a szóbokor élén álló címszóval. Két példa a szótárból szóbokorra:

köszörűkorong [*köször*] grinding wheel

- **egyoldalt mélyített köszörűkorong** [*köször*] recessed straight wheel
- **fazék alakú köszörűkorong** straight chip wheel
- **sima köszörűkorong** [*köször*] straight wheel
- **tányér alakú köszörűkorong** [*köször*] dish wheel
- **tárcsa alakú köszörűkorong** [*köször*] disk-type wheel

öntöttvas [*gépél*] cast iron

- **fehér öntöttvas** [*mech*] white iron
- **gömbgrafitos öntöttvas** [*gépél*] high-strength cast iron, nodular cast iron
- **modifikált öntöttvas** [*gépél*] inoculated cast iron
- **nagy szilárdságú öntöttvas** [*önt*] high duty cast iron
- **szürke öntöttvas** [*mech*] gray cast iron

A szöbokok címszavai a következő szavak:

acél, alakváltozás, alátét, állapot, anya, anyacsavar, anyag, áramlás, automata, beömlőrendszer, berendezés, bevonat, csavar, csiga, cső, dörzsár, dörzshajtás, edzés, egyenlet, együttható, elektróda, elektromos, ellenál-lás, ellenőrzés, előtolás, energia, érc, érintkező, erő, eszterga, esztergakés, felület, feszültség, fog, fogaskerék, folyamat, forma, formázás, gép, görbe, gördülőcsapágó, gyorsulás, gyűrű, hajtás, hajtómű, határméret, hegesztés, helyzet, henger, hengereskerék, hiba, hidromotor, hullám, idomszer, illesz-tés, kalapács, kapcsolat, kapcsoló, kemence, kerék, keverék, kör, közö-rűkorong, kötés, kúpkerék, lámpa, lánc, marógép, mechanizmus, menet, minta, motor, mozgás, műanyag, műszer, nyomás, öntés, öntöttvas, profil, rendszer, rezgés, rugó, sajtó, sajtólószerszám, sebesség, sebességváltómű, súrlódás, süllyeszték, süllyesztő, szabályozó, szelep, szerkezet, szerszám, szerszám-gép, szilárdság, szivattyú, szög, tartó, tekercs, tengely, tengely-kapcsoló, tényező, terhelés, tömítőgyűrű, turbina, túske, üreg, üregelés, vágás, varrat, vezeték, vizsgálat, vonal

A 113 szöbokban összességében 3650 magyar–angol műszaki terminus-pár található, ezek előtt kis fekete pont (•) áll. A szótár szöbokrai hasznos információt szolgáltatnak egy-egy szó használati köréről, elősegítik, hogy a szótár használója eredményesen tanulmányozza és sajátítsa el az angol műszaki nyelv szavait, kifejezéseit.

A szöbokokban megadott terminusok a szótárban a maguk ábécérend szerinti helyén is megtalálhatók.

A szótár célközönsége

A *Magyar–angol műszaki kisszótárt* haszonnal forgathatják a műszaki te-rületen dolgozó szakemberek, a műszaki tudományokat folytató egyete-misták.

A szótár hatékony segédeszköz az angol műszaki szakszövegek megérté-séhez és fordításához. Praktikus gyűjtemény az általános angol köznyelvet már jól ismerők számára, amennyiben műszaki szöveggel találkoznak, illet-ve érdeklődnek a műszaki szaknyelv szavai, kifejezései iránt.

A szótár ugyancsak hasznos a külföldön munkát vállalóknak is.